

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО,  
АРХИТЕКТУРА И ГЕОДЕЗИЯ – гр. ШУМЕН



УТВЪРЖДАВАМ:.....

**Б. Панайотов**

*Директор на ПГ САГ*

**ПРОГРАМА  
ЗА  
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ  
НА УЧИЛИЩЕ**

**Учебна 2017 – 2018 година**

## **I. ВЪВЕДЕНИЕ**

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ПГ САГ – гр. Шумен е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с целите на Програмата, разработена от РУО Шумен и определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в ПГ САГ – гр. Шумен и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- Показатели и предпоставки за съществуващ риск от ранно напускане;
- Дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, Годишен план на училището;
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците.

## **II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО**

Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия гр. Шумен е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни етноси. Общият брой на учениците през 2016-2017 година – 528 ученици. Педагогически персонал - 44 учители, непедagogически - 21 души. Училището разполага с много добра материално – техническа база, квалифицирани кадри доказали своя

професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми - „Без свободен час“, „Без отсъствие“, „Твоят час“ и други.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

1.1 Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи да повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

1.2 Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

1.3 Образователни - езикова бариера, недоброто владение на български език на децата от ромски произход, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

1.4 Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

1.5 Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

1.6 Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогатяване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване



на цялото семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информироване на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене.

Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- Извънкласни дейности и извънучилищни дейности;
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- Системни разговори с родители и ученици;
- Ден на самоуправлението;
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност;
- Отбелязване на различни празници.

### **III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и РВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

### **IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА**

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
<b>I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО</b>			

**1.1.Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление****1.1.1.Разработване и изпълнение на политики в училището**

1.1.1.1.Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Директор; ЗАС	2017/2018	
1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Педагогически съветник	2017/2018	
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Денят на Земята, Състезания, Ден на самоуправлението, Ден против насилието и др.	Педагогически съветник Класни ръководители	2017/2018	
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор; ЗАС Педагогически съветник	2017/2018	
1.1.1.5.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители по чл.....от	Директор	2017/2018	



ППЗНП-анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл.р-ли			
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък -изготвяне на карта за всеки ученик	Педагогически съветник Класни ръководители	30.11.2017	
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор Главен учител Педагогически съветник	2017/2018	
1.1.1.8.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности - групи по спорт, вокални групи, , групи по модерни танци	Педагогически съветник Ръководителите на групите	2017/2018	
<b>1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище</b>			
1.2.1.Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Развитие на толерантността”	Директор Главен учител Педагогически съветник	2017/2018	
1.2.2.По-голяма	Учителите		

атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост			
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно ориентиран подход	Учителите	2017/2018	
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2017/2018	
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор	2017/2018	
<b>II.ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НАУЧИЛИЩЕ</b>			
<b>2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността</b>			
2.1.1.Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч.ръководство	Директор Главен учител Педагогически съветник	2017/2018	
2.1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор Класни ръководители	2017/2018	
2.1.3.Сътрудничество с различни организации - МКБППМН,ДПС,съветник Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ЦОП	Директор Главен учител Педагогически съветник	2017/2018	

<b>2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество</b>			
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2017/2018	
2.2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители Педагогически съветник	2017/2018	
<b>III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ</b>			
3.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	м. II. 2018 м. VI. 2018	Брой отчети